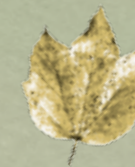

Heempark

's-Hertogenbosch Zuid

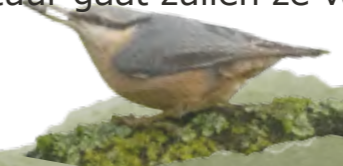
Op de eerste werkmiddag hebben we de restanten opgeruimd van de grote kapot-gewaaide takken van de Hazelaar langs het pad naar de vijver. Dat was veel omdat die takken erg lang zijn. Sjef en Joop zijn er de hele middag mee bezig geweest. Anky is weer terug van haar overwinteradres en blij dat ze weer lekker met ons kan werken. Ze heeft met Rein en Tryntsje **blad opgeruimd** dat er nog veel ligt onder de bomen. Dat hadden we expres laten liggen voor de vogels die daar in de winter scharrelen op zoek naar een lekker hapje.

Op zaterdag 5 maart kwam Bart Eigeman (oud wethouder van Den Bosch) met een clubje van 11 personen van **Groen Links** ons park bezoeken voor een excursie met als thema "biodiversiteit", ze waren dus bij ons aan het goede adres. We hebben ze goed ontvangen met koffie en koek, ondertussen gaf Rein informatie over het park. Daarna is Joop met hen op pad gegaan door het park en hen verteld hoe wij ons park onderhouden

BEZOEK VAN GROEN LINKS

en wat er allemaal te zien was. Helaas was het nog iets te vroeg in het seizoen zodat er niet zo veel bloeide en groeide. Toch was de groep onder de indruk van de natuur en de diversiteit. Een aantal van hen is vastbesloten over een week of 3 terug te komen om te zien hoe het park veranderd is. Onder de deelnemers waren leden van de gemeenteraad en provincie. Als het daar dan eens over de natuur gaat zullen ze vast nog

aan ons park denken.

De tweede werkdag hebben we blad tussen het jonge opkomende gewas uit geharkt. Dit ter voorbereiding voor **NL Doet** waarbij een klas schoolkinderen in ons park zou komen werken. We wilden niet dat die kinderen tussen de jonge plantjes zouden gaan lopen. Het blad hebben we op het pad laten liggen

om opgeruimd te worden door de schoolklas. Die hebben immers jonge benen! Vrijdag 11 maart was het dus zover. Leerlingen van het Pierson College zijn in ons park komen werken in het kader van NL Doet. Dat was twee jaar niet mogelijk geweest vanwege de Corona maatregelen. Wouter Vrouwenfelder kwam met zijn klas waar hij mentor van is, maar ook nog een andere klas die hun

NL Doet-activiteit niet door zag gaan vanwege corona uitval van de organiserende instantie. Eric van de Doelen de mentor van die klas kwam dus ook met zijn klas naar ons park. Dat was even schrikken voor ons! Hoe moesten we dat gaan organiseren? Er zouden 52 leerlingen komen die we nuttig moesten gaan inzetten. We hebben snel contact opgenomen met de gemeente en om vijf extra

kruiwagens gevraagd. Gelukkig kregen we de toezegging van de Gemeente voor drie kruiwagens en daar waren we blij mee. Helaas kon men de toezegging niet nakomen we hebben we tevergeefs gewacht op die kruiwagens. Het was dus veel improviseren voor ons om iedereen nuttig bezig te laten zijn. Ondanks het gebrek aan middelen hebben ze toch driekwart van het blad weg gekregen. Ze konden het kwijt langs de waterkant waar Sjef het in goede banen eide terwijl Rein aanwijzingen gaf waar het blad opgeruimd moest worden. Verder is een flinke groep onder leiding van Jan aan de slag gegaan om het afgeplagde deel van de bloemenweide los te harken om in te kunnen inzaaien. Dat was nog een flink karwei vanwege de gevallen takken en de vastgereden grond. Tegen het eind van deze dag mocht-

ten de leerlingen met de emmers die we overhadden van de vetbollen gaan zaaien. Dat deden ze met fijn zand waarin het zaad was vermengd om een goede spreiding te krijgen. Het gaf hun veel voldoening na uren van hard werken. Ze zullen vast nog eens

terugkomen om te zien of het al wil groeien. Een andere groep is aan de slag gegaan om Braam te trekken en zaailingen van de Esdoorn te verwijderen. Eerst onder leiding van Joop en later Tryntsje. Van dat Braam trekken werden ze niet zo enthousiast vanwege de doornen, dat was lastig, maar de meesten hebben hun goede wil getoond en flink meegeholpen. Dan ging het uittrekken van de zaailingen beter. Stoere jongens gingen zelfs flink opgeschoten Esdoorn struikjes te lijf. En na een kwartier graven kregen ze onder luid gejuich de struik uit de grond. Er waren ook leerlingen die liever alleen werkten en je zag ze in hun eentje zaailingen trekken. Wouter die biologieleeraar is kon tussendoor ook van allerlei wetenwaardigheden over de natuur

vertellen. Hij was helemaal in zijn element. We kregen ook bezoek van Emma Goossens van Erfgoed Brabant. Ze had een professionele fotograaf meegebracht die een reportage maakte van onze activiteiten. Ze gaan dat voor promotionele doelen gebruiken. Het Heempark en de vrijwilligers worden daarbij in het zonnetje gezet. Alles bij elkaar heeft het ervoor gezorgd dat het park een flinke opknappbeurt heeft gehad. We danken de leerlingen dan ook voor hun grote inzet. We zijn erg benieuwd als het straks gaat groeien en bloeien.

De derde werkmiddag hebben we de uitgetrokken Braam die op hopen op het pad lag opgeruimd en een groot deel van de **bladhopen** die achtergebleven waren. En dat was nogal wat! We waren maar met vijf vrijwilligers maar het schoot lekker op omdat het blad nog steeds droog is. Het vogel-

voeren zijn we aan het afbouwen, er vliegen weer insecten en op de grond is er ook van alles te vinden.

Tineke ontdekte tijdens het foto's maken het Maarts Viooltje. Dat er Bevers actief waren rond het park wisten we al. Nu hebben we het begin van een burcht ontdekt. De slimmeriken hebben een boom vóór hun onderkomen om geknaagd en die ligt nu bij hen voor de deur zodat ze als ze honger hebben niet ver hoeven om te winkelen.

Op de vierde werkmiddag hebben we de laatste bladhopen opgeruimd die tijdens NL Doet waren blijven liggen. Ook hebben we nog wat **blad weggehaald waar de Bosa-nemonen opkomen**. Zo krijgen die plantjes kans om zich te verspreiden. Ze zijn prachtig die tere paarse bloempjes.

De omgewaaide bomen die gevaarlijk over het pad hangen zijn er nog steeds. Ondanks

onze vele verzoeken daar iets een te doen, heeft de gemeente nog geen actie ondernomen bij deze -in onze ogen- **gevaarlijke situatie**. We zullen kijken wat we zelf kunnen doen met eigen middelen. In de vijver lagen wat boomstammetjes die er waarschijnlijk door hangjeugd ingegooid waren en die hebben we er uitgekregen. We konden er net bij. Er lag echter ook nog een flinke stam van 60 cm doorsnee in. Die hadden we twee jaar geleden overgehouden van de **dikke Berk bij de vijver** die op omvallen stond. Die stam hadden we bij de vijver neergelegd als zitplaats voor bezoekers. Helaas was die al spoedig door (dezelfde?) hangjeugd in de vijver gerold. We zijn daar nogal een tijdje mee bezig geweest om die er uit te krijgen. Uiteindelijk lag de stam half op de kant en is

Joop met lieslaarzen (eentje lekte). het water ingegaan om de stam op te lichten en er een touw om te krijgen. Toen was het even trekken met drie man, maar de stam is er uit. We hebben hem laten liggen omdat hij te zwaar is om verder te transporteren. Hopelijk laat de hangjeugd daarom die stam ook verder met rust omdat het zo zwaar is. De laatste werkmiddag was Anne er weer. Ze had aangegeven om niet meer tot de vaste vrijwilligersgroep gerekend te willen worden vanwege privé redenen. Maar ze wilde toch wel af en toe iets komen doen als ze tijd heeft. Dat had ze dus deze middag en ze vond

het zo leuk ons weer te zien, dat ze 2 halve vlaaien had meegebracht. Ze is van huis uit een Limburgse ! Met Tryntsje is ze aan de slag gegaan om uitgelopen Esdoorn en de

zaailingen van deze boom te verwijderen. Sjef en Nico hebben de walkant onder handen genomen. Daar zijn de afgelopen tijd willekeurig blad en takken gestort zodat het een bende was geworden. Met enig trekken en harken is het nu weer een beetje netjes geworden. Ruud en Joop hebben afvalhout opgeruimd, kort gemaakt en afgevoerd. Maart was een intensieve maand. Maar wat kunnen we genieten van wat er allemaal al in bloei staat !

*Tekst: Joop Neefs
Layout: Tineke van Wegberg
Reacties: heempark.nieuwsbrief@gmail.com
www.heempark-s-hertogenbosch.nl
facebook: Heempark Den Bosch-Zuid*